

Den norske Dommerforenings lovutvalg for helse- og sosialrett)
(tingrettsdommerne Ingeborg Webster, Brit-Mari Tveit og Arne Landmark)

Høringsnotat om forskriftsendringer i forbindelse med endringer i lov om psykisk helsevern og pasientrettighetsloven

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat av 24. juli 2006.

Den norske Dommerforenings lovutvalg for helse- og sosialrett har i hovedsak ikke merknader til de foreslåtte forskriftsendringene. Vi vil imidlertid påpeke følgende:

Til utkastet til endringer i forskrift 21. desember 2000 nr. 1410 om etablering av tvungent psykisk helsevern m.v.

I § 4 siste ledd er det vist til § 6 tredje ledd. Det antas at riktig henvisning nå skal være § 5 tredje ledd.

Etter § 6 første ledd 10-dagersfristen for varigheten av tvungen observasjon "etter samtykke fra kontrollkommisjonens leder" forlenges med inntil ytterligere 10 dager. Det kan spørres hvordan slikt samtykke skal gis, og hvilket underlagsmateriale eller opplysninger kommisjonens leder forutsettes ha før han eller hun tar stilling til om samtykke skal gis. Praktiske hensyn og den korte fristen for avgjørelsen kan muligens tilsi at forespørsel/redegjørelse fra faglig ansvarlig kan gjøres muntlig (for eksempel pr. telefon), og at også samtykke kan gis muntlig. I så fall bør vel i alle fall samtykket også bekreftes skriftlig. Videre er det spørsmål om pasienten har krav på varsel om begjæringen og eventuelt rett til å uttale seg. Dette er vel igjen lite gjennomførbart p.g.a. den korte tiden som gjerne vil være til rådighet, samt at det jo er et vilkår for samtykke at "pasientens tilstand tilsier at det er strengt nødvendig". Situasjonen i praksis vil nok kunne variere en god del, og man bør derfor trolig ha et visst rom for fleksible løsninger. Det er derfor neppe grunn til å innarbeide for detaljerte regler i forskriften, men det kan være behov for at departementet i merknader til forskriften gir visse generelle synspunkter når det gjelder praktiseringen av denne bestemmelsen. Vi forutsetter således at departementet vil utgi et revidert rundskriv om psykisk helsevernloven og tilhørende forskrifter i forbindelse med at endringene trer i kraft. Ellers skal til bestemmelsen bemerkes at samtykke formodentlig også må kunne gis av kommisjonens varaleder dersom lederen ikke er tilgjengelig: Dette ligger vel i sakens natur og trenger vel neppe noen presisering i selv forskriften.

For øvrig brukes i § 6 første ledd både uttrykkene "leder" og "formann" som betegnelser på kontrollkommisjonens leder. Begrepsbruken bør være ensartet, og "leder" er det uttrykket som er benyttet i lovens § 3-2 tredje ledd.

I § 7 synes ordet "helsevernloven" å ha falt ut foran "§ 3-3".

§ 8 synes å ha fått en lite heldig og uklar utforming. Vi går ut fra at det er meningen å fastsette at det er faglig ansvarlig som skal treffe vedtak både ved overføring til døgnopphold i annen institusjon og ved overføring til/fra tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i

institusjon, jfr. lovens § 4-10 og merknadene til forskriftsutkastets § 8. Forutsatt at det etter første ledd i § 8 alltid er faglig ansvarlig som skal fatte vedtak om overføring, synes første del av § 8 femte ledd annet punktum å være overflødig. Femte ledd annet punktum må da kunne utformes slik:

”Påtalemyndigheten skal underrettes om vedtaket.”

